

Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny

Iskolai forduló

2018. november 22.

4. osztály

tanuló neve

tanuló iskolája

Tollbamondás pontszáma: _____

Szövegértés pontszáma: _____

Helyesírási teszt pontszáma: _____

Összesített pontszám: _____

A 60 pont feletti dolgozatokkal lehet nevezni a megyei fordulóra az alábbi linken 2018. november 22-30. között:
http://pseg.hu/?page_id=53

A dolgozatoknak 2018. november 30-ig be kell érkezniük postán is a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium 7150 Bonyhád, Kossuth u. 4. címre. A borítékra szíveskedjenek ráírni a megyéjük és a verseny nevét!

A feladatokat összeállította:

Kutnyánszkné Bacskai Eszter szaktanár

Lenczné Vrbovszki Judit Anikó szaktanácsadó

Unti Judit szaktanár

Lektorálta:

Gyórfy Lilla szaktanár

A verseny fővédnökei:

Dr. Simoncsics Péter nyelvész, docens

Dr. Nagy Imre professor emeritus PTE

Helyesírási feladatok

1. Varró Dániel Mászogató című művét olvashatod az alábbiakban. Másold le a vers négy-, illetve ötsoros versszakait helyesírási hibák nélkül! A településneveket és az e-mailjeit szót helyesen írtuk. A pontszám a hibás szavak számát jelzi.

13/

Varró Dániel: Mászogató

Hé, te baba! Hé, te!

Hová lesz a séta?

Nem mászom el Tömörkényig,

csak ide a vödörkéig.

Behörrögök ilyesztően,

a szomszéd is kilepsz töllem.

Héka, baba! Héka!

Hová lesz a séta?

Nem megyek a mányi tóig,

csak a távirányítóig.

Áteszem a kettesre,

ép amikor fény derülne

a filmben a tettesre.

Hé, te baba! Hé, te!

Hová lesz a séta?

Nem mászom el Rédéig,

csak a papa gépéig.

E-mailjeit befelyezem,

ne főjjön a felye ezen.

Héka, baba! Héka!

Hová lesz a séta?

Nem megyek el Csátaljáig,

csak a cica tányérjáig.

Kieszem a kajáját,

úgy tudom, hogy kisbabáknak

kimondodtan ajánják.

2. a) Egészítsd ki az alábbi mondatokat a hiányzó betűvel vagy betűkkel! Nem biztos, hogy mindenhol szükség van a kiegészítésre.

16/

b) Az így kapott mondatokat lásd el mondatvégi írásjellel!

8/

Mihá__ nehezen mozd__tot__a meg a fá__ós boká__át

Egy gyönyör__ fi__óka b__jt elő a pö__ös to__ásból

Ane__et fo__ton megd__cséri a tanár k__vál__ énekhang__áért

S__rgős__en keressünk egy h__vös he__et

Va__on hová t__nik el m__nd__g a kék szá__agom

Ó,de sz__ves__en elutaznék egy távoli országba

Ez a ruha té__leg karcs__s__t téged

A papámék ká__há__át jav__t__m__he__be kellene szá__ítani

3. Állítsd számozással (1., 2., 3.) betűrendbe mindegyik oszlopban a szavakat! A példa alapján dolgozz!

5/

Példa	1.	2.	3.	4.	5.
3. szarvas	olimpia	tavirózsa	bodros	fojtogató	Körös
1. szakáll	Olívia	taxiállomás	bodza	folytat	Körös
2. szalma	olíva	távirat	Bodri	folyó	köröz

4. Válaszd el minden lehetséges helyen a következő szavakat!

10/

forintért	_____	hússzor	_____
megújul	_____	legelső	_____
asszonyosság	_____	elkéredzkedik	_____
ugyanakkor	_____	mechanika	_____
Péterék	_____	taxisofőr	_____

5. Döntsd el, melyik a helyesen írt szó, majd írd a szám-, illetve betűjelét az üresen maradt helyre! 8/

1: az első a jó

2: a második a jó

X: mindkettő jó

0: egyik sem jó

1	2	
meg kell tennem	megkell tennem	
3-mal osztható	8.-os tanuló	
A Kis Herceg	Esti Hírlap	
álarc	állítólag	
El ne higgy mindent!	Elne higgyj mindent!	
megkülömböztet	vísszintes	
fenn	fent	
foglyuk	fogjuk	

Összesen: 60 pont

Elért pontszám: _____

Szövegértési feladatok

Olvasd el figyelmesen a szöveget, majd válaszolj a feltett kérdésekre!

Tudni, tanulni, adakozni

Sokan tudják már közületek, hogy Lotz János 1923 és 1931 között a bonyhádi evangélikus gimnázium tanulója volt. Szokatlanak tűnhet, hogy egy szegény kisbirtokos családból származó gyermek gimnáziumban érettségizzen, de Lotz tehetségére, nyelvtudására – angolul és németül is folyékonyan beszélt – felfigyelt a somogyvámosi evangélikus elemi népiskola tanítója, **Böhm (Böjte) Sándor**. Az akkor még csak tízéves Lotz számára kiállította az 5–6. osztály elvégzéséről szóló bizonyítványt is; noha azt koránál fogva még nem végezhette el, értelmi képességei és ismeretei alapján Böhm erre jogosultnak tartotta.

A gimnázium akkori igazgatójának, **Faik János**nak szemet szúrt a „csalafintaság”, de miután személyesen is meggyőződött a kisfiú kivételes tudásáról, tandíjmentességet és teljes ellátást – szállást, napi háromszori étkezést – biztosított számára (mivel abban az időben bentlakásos volt az iskola), s ráadásul esetenként ruhasegély kiutalását is elrendelte.

Az akkoriban szinte hihetetlen lehetőséget Lotz bőségesen kamatoztatta: mind a nyolc évet kitűnő eredménnyel zárta, a Petőfi Sándor önképzőkörben verseket, elbeszéléseket írt, fordított a latin, német, angol irodalomból. Ezek többségét az önképzőkör Érdemkönyvében meg is jelentették. Sorra nyerte az iskolai alapítvány pénzzutalmait, majd megválasztották az önképzőkör ifjúsági elnökévé.

A gimnázium támogatását Lotz soha nem felejtette el: amikor stockholmi egyetemi tanár lett, első fizetéséből ezer pengőt (mai értéken több mint félmillió forintot) utalt Bonyhádra, amelyből a gimnázium megalapította a Lotz János Könyvtárat.

Feladatok

1. Igaz vagy hamis az állítás?

5/

- a) Lotz nem végezte el az elemi iskola 5. osztályát.
- b) A gimnáziumban tandíjat fizetett a legtöbb diák.
- c) A tízéves Lotz már három nyelven tudott.
- d) Lotz János alapította a könyvtárat a gimnáziumban.
- e) 1931-ben kitűnő érettségit tett Lotz János.

2. Miben volt közös Böhm Sándor és Faik János?

2/

.....

3. A támogatásokról

a) Ki ítélte oda az alábbi juttatásokat?

4/

ruhasegély

pénzzutalom:

ezer pengő:

tandíjmentesség:

b) Melyik a szöveg szerint a kakukktojás a három közül? Húzd alá!

1/

kamatoztat

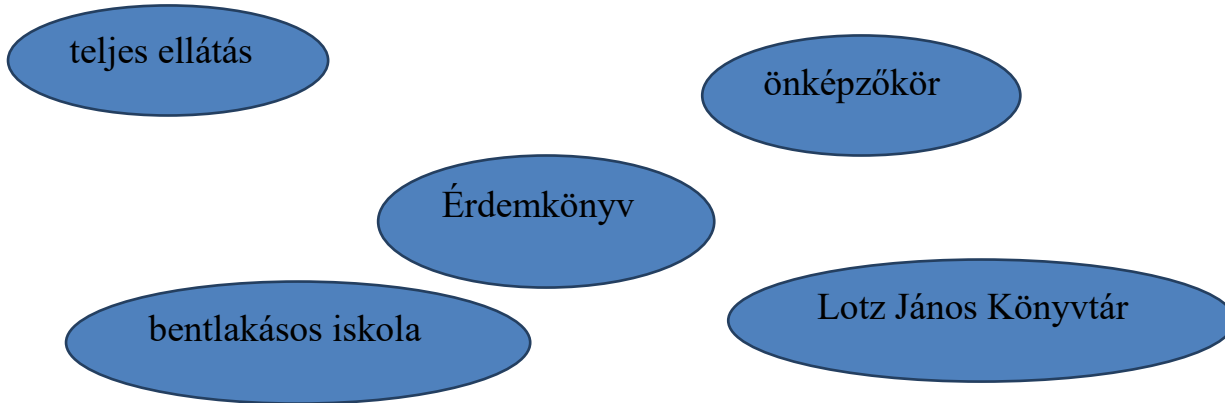
kiutalás

teljes ellátás

Miért? 1/

4. Kösd össze az összetartozó elemeket! 2-2 tartozik össze szorosabban.

2/

5. A szövegben szerepel a „csalafintaság” kifejezés. A feladat ezzel függ össze.

5/

Ki követte el a csalafintaságot?

Mit csinált ő?

Hiba volt ez, mert

De érthető is, mert

Egy rokon értelmű szó a csalafintaságra:

Összesen: 20 pont

Elért pontszám: _____